

Väylävirasto Trafikledsverket

Ratasuunnitelman
hyväksymisesitys

15.12.2022

LIITE 1 1 (15)

VÄYLÄ/4829/04.01.01/2021

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320
00059 TRAFICOM

Tasoristeysturvallisuuden parantaminen rataosuudella Ristijärvi-Hyrynsalmi, välillä Heikkisenjoki-Emäjoki, ratasuunnitelma; Ristijärvi

Väylävirasto lähettää otsikossa mainitun 27.04.2022 päivätyn sekä 21.10.2022 muutetun ja täydennettyn ratasuunnitelman hyväksyttäväksi.

Suunnitelman esittely

Tasoristeysturvallisuuden parantaminen rataosuudella Ristijärvi-Hyrynsalmi, välillä Heikkisenjoki-Emäjoki ratasuunnitelman tarkoituksena on parantaa tasoristeysturvallisuutta ja tätä kautta mahdollistaa Kontiomäki-Pesiökylä rataosuuden nopeudennosto ja lisääntyvät puunkuljetusmäärät. Tässä suunnitelmassa on esitetty toimenpiteet seuraaviin tasoristeyskohtiin ja niihin liittyviin yksityistiejärjestelyihin; Kivikylä, Tuliharju, Ristijärvi, Mäntymäki, Haukila, Romppainen, Myllytie, Ojamäki, Paaso, Kirnula, Jokikylä ja Kalliokoski I. Uusi tasoristeys toteutetaan ratakilometrille 678+381.

Tämän ratasuunnitelman toimenpiteillä ei ole melu- ja värinävaikutusta. Ratasuunnitelman toimenpiteillä ei ole todettu olevan merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin, eliöstöön tai ekologiin yhteyksiin. Ratasuunnitelmassa ja sen ratkaisuihin on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon maanomistusolosuhteet.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja alueellinen liikennejärjestelmäsuunnitelma

Ratasuunnitelmassa on huomioitu valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteen mukaisesti kestävyys, saavutettavuus ja tehokkuus. Valtakunnallisesti liikennejärjestelmätöissä pyritään edistämään Suomen kilpailukykyä, vastaamaan päästövähennystavoitteisiin sekä parantamaan saavutettavuutta ja yhteyksiä.

Alueellisessa Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa vuodelta 2018 liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteina ovat alueellinen kilpailukyky ja kestävä liikennejärjestelmä. Ratasuunnitelmassa esitetyillä tasoristeysjärjestelyillä parannetaan liikenneturvallisuutta, mikä on yksi tärkeimmistä kestävä liikennejärjestelmän kriteereistä. Tasoristeysmuutokset mahdollistavat sujuvan puutavaraliikenteen Kontiomäki-Pesiökylä rataosuudella.

15.12.2022

Hankkeen toteutus

Hankkeen tämänhetkinen kustannusarvio on noin 1 275 000 € (alv 0 %). Ratasuunnitelma on osa laajempaa Kontiomäki-Pesiökylä -radan parantamishanketta, jolle on tehty toteutuspäätös 12.2.2021 ja myönnetty 81 milj. euron valtuus valtion vuoden 2020 4. lisätalousarviossa. Hankkeen rahoitus on vuosille 2021-23.

Ratasuunnitelman mukainen rakentaminen aloitetaan alkuvuodesta 2023 ja hankkeen tulee valmistua valtuushankkeelle asetetun aikataulun mukaisesti vuoden 2023 loppuun mennessä. Koska hankkeen aikataulu on kireä, toivoo Väylävirasto suunnitelman hyväksymisen käsittelemistä kiireellisenä.

Kaavatilanne

Suunnittelualueella voimassa olevat kaavat on esitetty alla olevissa taulukoissa.

Maakuntakaavat

Kmv	Kaavan nimi	Kaavatunnus	hyväksymis pvm.	huom.
674+670-690+170	Kainuun maakuntakaava 2020		7.5.2007	vahvistettu 29.4.2009 valtio-neuvosto
674+670-690+170	Kainuun tuulivoimamaakun-takaava 2030		30.11.2015	vahvistettu 31.1.2017 YM
674+670-690+170	Kainuun vaihemaakunta-kaava 2030		16.12.2019	
674+670-690+170	Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030		1.12.2014	vahvistettu 7.3.2016 YM huom. ei rata-suunnitelma-alue-etta koskevia merkintöjä

Yleiskaavat

Kmv	Kaavan nimi	Kaavatunnus	hyväksymis pvm.	huom.
676+200-679+500	Ristijärvi Kirkonkylän yleis-kaava 2035		17.5.2017	
689+400-689+950	Iijärven-Ristijärven rantayleiskaava		26.11.2001	

Ristijärvi

Asemakaavat

Kmv	Kaavan nimi	Kaavatunnus	hyväksymis pvm.	huom.
688+350-688+750	Emäjoen ranta-asemakaava		5.11.2018	

15.12.2022

689+400-689+500				
678+900-679+100, radan vasen puoli	Ristijärven kunta Siltasuo Rakennuskaavan muutos ja laajennus kortteli 201		28.11.1990	Kaava todettu vanhentuneeksi Ristijärven kun- nan edustajien kanssa. Ei maan- käytöllisiä vaiku- tuksia ratasuun- nitteluun.

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -menettely

Hankkeessa ei ole tehty erillistä YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointia. Ratasuunnitelmassa on arvioitu ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

Yleissuunnitelma

Hankkeesta ei ole laadittu yleissuunnitelmaa, koska hankkeen vaikutukset ovat vähäiset. Tasoristeys-
turvallisuuden parantamistoimenpiteillä ei ole vaikutusta oikeusvaikutteisiin kaavoihin.

Aiemmat suunnitelmat

Hankkeesta ei ole laadittu muita ratalain mukaisia suunnitelmia.

HYVÄKSYMISESITYS

Väylävirasto esittää hyväksyttäväksi Tasoristeysturvallisuuden parantaminen rataosuu-
della Ristijärvi-Hyrynsalmi, välillä Heikkisenjoki-Emäjoki, Ristijärvi, 27.04.2022 päivätyn
sekä 21.10.2022 muutetun ja täydennetyn ratasuunnitelman seuraavasti:

Rautatie

Ratasuunnitelma sijoittuu rataosalle 2102 suunnitelmakarttojen 3700 72 5990_001...011
mukaisesti.

Rata-km	Pituus [km]	Raiteisuus	Huom/Piirustus
674+670-690+170	15,5	Yksiraiteinen	3700 72 5990 001...011

Rautatien korkeusasema pituusleikkauksien 3700 72 5991 001...016 mukaisesti.

Liikennepaikat

Ei koske tätä suunnitelmaa.

15.12.2022

Rautatiealue

Rautatiealue suunnitelmakarttojen 3700 72 5990 001...011 mukaisesti.

Käyttöoikeus rautatiealueeseen

Kivikyläntien tasoristeyksen (KM 675+435) kohdalle perustetaan maantielle 19197 käyttöoikeus rautatiealueeseen suunnitelmakartan 3700 72 5990 1 mukaisesti.

Kalliokosken ratasillan (KM 690+166) kohdalle perustetaan maantielle 8891 käyttöoikeus rautatiealueeseen suunnitelmakartan 3700 72 5990 11 mukaisesti.

Rautatiealueen ulkopuoliset maankäyttörajoitukset

Suoja-alue ulottuu 30 metriä radan keskilinjasta radan molemmin puolin suunnitelmakarttojen 3700 72 5990 001...011 mukaisesti.

Tasoristeysten näkemäalueet piirustusten 3700 72 5990 001...011 mukaisesti.

Suunnitelmalla ei varata alueita radan myöhempää leventämistä varten.

Rautateiden hallinnolliset muutokset

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Radan kunnossapitotarpeisiin perustettavat oikeudet

Teiden käyttöoikeudet radan pysyviin kunnossapitotarpeisiin perustetaan seuraaville yksityisille sekä olemassa oleville liittymille alla olevan taulukon ja piirustusten mukaisesti:

Rata-km, vas./oik.	Tien tunnus	Kunta	Toimenpide/tarve	Piirustus
675+435-675+850 oik.	Y1	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten	3700 72 5990 1
676+738	Y2, Y3	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten	3700 72 5990 2
677+600-678+750 oik.	Y4 Y5J	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten	3700 72 5990 3
679+000-679+650 oik.	Y6, Y7 Y8, Y9	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten	3700 72 5990 4

15.12.2022

Rata-km, vas./oik.	Tien tunnus	Kunta	Toimenpide/tarve	Piirustus
682+004	Y10	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten perustetaan / säilyy nykyisellään	3700 72 5990 6
685+850- 686+050, vas., oik.	Y12 Y13 Y14	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten	3700 72 5990 8
688+280	Y15 Y16	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten	3700 72 5990 10
689+020- 689+850, vas.	Y17	Ristijärvi	Käyttöoikeus radan huoltoa varten	3700 72 5990 11

Y = yksityistie

Rakentamisen ajaksi perustettavat oikeudet

Työn ajaksi haltuun otettavat alueet piirustusten 3700 72 5990_001...011 mukaisesti.

Alueen yksityisten teiden rakentamiseen ja käyttöön perustetaan oikeus piirustusten 3700 72 5990_001...011 mukaisesti.

Laskuoja-alueet laskuojia tai laskujohtoja varten

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Tasoristeukset

Rata-km	Tasoristeys	Tunnus/tie	Toimenpide	Huom.	Piirustus
675+435	Kivikylä	M1, Y1	Odotustasanteita parannetaan ja tietä levennetään tasoristeuksen kohdalla. Radan suurin sallittu nopeus suunnassa Pesiökylä-Kontiomäki 70 km/h näkemäalueella 6V.		3700 72 5990 1
676+029	Tuliharju		Tasoristeys poistetaan.		3700 72 5990 1
676+738	Ristijärvi	Y2, Y3	Odotustasanteita ja tien geometriaa parannetaan. Tasoristeuksen liikennettä rajoitetaan (suurin sallittu ajoneuvon pituus 15 m)		3700 72 5990 2
677+623	Mäntymäki	Y4	Tasoristeys poistetaan.		3700 72 5990 3
678+381	Uusi tasoristeys	Y5J, Y4	Uusi tasoristeys		3700 72 5990 3

15.12.2022

Rata-km	Tasoristeys	Tun- nus/tie	Toimenpide	Huom.	Piirustus
679+011	Haukila	Y6, Y7, Y8, Y9	Tasoristeyksen liikennettä rajoitetaan (suurin sallittu ajoneuvon pituus 15 m). Moottorikelkkaura yli. Ulkoluiskien tukeminen, turva-aita.		3700 72 5990 4
679+621	Romppainen	Y6, Y7, Y8, Y9	Tasoristeys poistetaan		3700 72 5990 4
682+004	Myllytie	Y10	Odotustasanteita ja tien geometriaa parannetaan.		3700 72 5990 6
683+826	Ojamäki	Y11	Tasoristeys poistetaan.		3700 72 5990 7
686+042	Paaso	Y12, Y13, Y14	Nykyinen tasoristeys km 685+842 poistetaan. Tasoristeys sijoitetaan uuteen sijaintiin km 686+042.		3700 72 5990 8
687+250	Kirnula		Tasoristeys poistetaan.		3700 72 5990 9
688+280	Jokikylä	Y15, Y16	Odotustasanteita ja tien geometriaa parannetaan.		3700 72 5990 10
689+819	Kalliokoski I	Y17	Tasoristeys poistetaan.		3700 72 5990 11

Y=yksityistie

Tasoristeysten yksityistiejärjestelyt

Rata-km	Tasoristeys	Tunnus/ tie	Pituus [m]	Leveys [m]	Päällyste	Piirustus/ huomautus
675+435- 675+850 oik.	Kivikylä	Y1 pl 3-456	453	ajorata 4,0, odotustasanne ajoradan leveys 7,0	sora	3700 72 5990 1 3700 73 6185
676+738	Ristijärvi	Y2 pl 0-50	50	ajorata 4,0	sora	3700 72 5990 2 3700 73 6185
676+738	Ristijärvi	Y3 pl 0-147	147	ajorata 4,0	sora	3700 72 5990 2 3700 73 6185
677+600- 678+750 oik.	Mäntymäki	Y4 pl 0- 1206	1206	ajorata 4,0, odotustasanne ajoradan leveys 7,0	sora	3700 72 5990 3 3700 73 6186
678+381	Uusi tasoristeys	Y5J pl 2-56	54	ajorata 4,0	sora	3700 72 5990 3 3700 73 6185

15.12.2022

Rata-km	Tasoris- teys	Tunnus/ tie	Pituus [m]	Leveys [m]	Pääl- lyste	Piirustus/ huomautus
679+011	Haukila	Y6 pl 2-186	184	ajorata 4,0	sora	3700 72 5990 4 3700 73 6188 / tuettu ulkoluiska plv 65-85
679+011	Haukila	Y7 pl 2-20	18	ajorata 3,5	sora	3700 72 5990 4 3700 73 6187
679+020- 679+650 oik.	Romp- painen	Y8 pl 0-590	590	ajorata 4,0, odotustasanne ajoradan leveys 7,0	sora	3700 72 5990 4 3700 73 6186
679+600	Romp- painen	Y9 pl 0-16	16	ajorata 3,5	sora	3700 72 5990 4 3700 73 6187
682+004	Myllytie	Y10 pl 15- 225	210	ajorata 4,0	sora	3700 72 5990 6 3700 73 6185
683+200	Ojamäki	Y18 pl 0-30	30	ajorata 5,0	sora	3700 72 5990 7 3700 73 6187
684+200- 685+300 oik.	Paaso	Y11 pl 0- 1575	1575	ajorata 4,0, odotustasanne ajoradan leveys 7,0	sora	3700 72 5990 7 3700 72 5990 8 3700 73 6185
685+850- 686+050 oik.	Paaso	Y12 pl 0-480	480	ajorata 4,0, odotustasanne ajoradan leveys 7,0	sora	3700 72 5990 8 3700 73 6185
686+020	Paaso	Y13 pl 0-20	20	ajorata 4,0	sora	3700 72 5990 8 3700 73 6185
686+000	Paaso	Y14 pl 0-24	24	ajorata 3,5	sora	3700 72 5990 8 3700 73 6187
688+280	Jokikylä	Y15 pl 26- 142	116	ajorata 6,5	sora	3700 72 5990 10 3700 73 6187
688+280- 688+380 vas.	Jokikylä	Y16 pl 3-73	70	ajorata 4,0	sora	3700 72 5990 10 3700 73 6185
689+025- 689+840 vas.	Kallio- koski I	Y17 pl 0-813	813	ajorata 4,0	sora	3700 72 5990 11 3700 73 6186

Y = yksityistie

Yksityisteitä koskevat muut järjestelyt

Päätöksellä perustetaan tarvittavat oikeudet ennestään oleviin yksityisiin teihin.

15.12.2022

Valtio rakentaa liittymät ja korvaavat yksityiset tiet sekä katkaisee päätöksen vastaiset liittymät kustannuksellaan. Liittymät katkaistaan, kun korvaavat yhteydet on järjestetty.

Maantiet

Maantie 19197 Kivikyläntie					
M1	115-296	0,181	Kokonaisleveys 7,0 m Ajoina 6,0 m Ajokaistoja 1 + 1	Kesto- päällyste	Piirustukset 3700 72 5990 1 3700 73 6176

Maantien 19197 liikennetekninen poikkileikkaus piirustuksen 3700 73 6176 mukaisesti.

Maantien 19197 korkeusasema pituusleikkauksen 3700 73 6175 mukaisesti

Tiealue

Tiealueet suunnitelmakartan 3700 72 5990 1 mukaisesti.

Maantiealueen ulkopuoliset maankäyttörajoitukset

Maantien 19197 suoja-alue ulotetaan 20 metrin etäisyydelle ajoradan keskilinjasta.

Maanteiden yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät

Liittymän sijainti tie	Liittymän sijainti		Liittymän ja yksityisen tien			Huom. / Piirustus
	paalu	oik. / vas.	tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	
M1	245	vas.	Y1	456	4,0 Sora	3700 72 5990 1
M 888	370	oik.	Y4	1206	4,0 Sora	3700 72 5990 3

Päätös ei koske maatalousliittymiä. Niiden tekemisestä ja paikoista tulee sopia elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa erikseen.

Uusien liittymien tekemiseen tarvitaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Sama koskee myös vain maatalousliittymän muuttamista yksityisen tien liittymäksi.

Moottorikelkkailureittien ja -urien ylityskohdat

Nykyinen	Uusi	Huom. / Piirustus
Romppaisen tasoristeys (KM 679+621)	Haukilan tasoristeys (KM 679+011) (siirrettävä yli- tyskohta)	Moottorikelkkaura / 3700 72 5990 4

15.12.2022

Sillat

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Tunneli

Ei koske tätä suunnitelmaa

Tukimuurit

Ei koske tätä suunnitelmaa

Meluntorjuntatoimenpiteet

Ei koske tätä suunnitelmaa

Runkomeluntorjuntatoimenpiteet

Ei koske tätä suunnitelmaa

Tärinätorjuntatoimenpiteet

Ei koske tätä suunnitelmaa

Lunastuksen laajentaminen

Ei koske tätä suunnitelmaa

Pohjaveden suojaus

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Tällä hyväksymisesityksellä esitetään korvattavaksi

Ei koske tätä suunnitelmaa

HYVÄKSYMISESITYKSEN INFORMATIIVINEN OSA

Haltuunotto

Rautatie- ja maantietarkoituksiin tarvittavat alueet ja oikeudet otetaan radanpitäjän haltuun ratatoimituksessa pidettävässä haltuunottokatselmuksessa. Haltuunotto antaa radanpitäjälle säädetyt oikeudet käyttää alueita ja oikeuksia ratasuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin.

Huoltoteinä käytettävät katualueet, joista sovitaan kuntien kanssa erikseen

Ei koske tätä suunnitelmaa.

Katusuunnitelmalla hyväksyttävä silta, katu tai muu rakenne

Ei koske tätä suunnitelmaa.

15.12.2022

Kustannukset

Hankkeen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 1 275 000 euroa (alv 0 %) MAKU: 130 (2015=100). Johto- ja laiteomistajien kustannuksiksi on arvioitu 12 500 euroa (alv 0 %).

Vastuut ja velvoitteet

Radanpitäjä asettaa ja pitää kustannuksellaan kunnossa tiellä rautatien tasoristeyksen kohdalla olevat varoituslaitteet ja tasoristeysmerkit, jollei kustannusvastuusta toisin sovi. Tiesakkaat asettavat ja pitävät kustannuksellaan kunnossa rautatiestä varoittavat liikennemerkkit.

Suoja- ja näkemäalueilla olevan kasvillisuuden ja luonnonesteiden poistamisesta on radanpitäjän ensin ilmoitettava kiinteistön omistajalle (tai poikkeustapauksessa kuulutettava).

Ratasuunnitelmalla ei vahvisteta suunnitelmakartalla 3700 72 5990 1 esitettyä moottorikelkkauran ylityskohtaa maantiellä 19197 (Kivikyläntien). Moottorikelkkaurasta vastaavan tahon tulee huolehtia, että ylityskohdalla on tarvittavat luvat.

Kuulemismenettely

Suunnitelman laatimisen käynnistämisestä on kuulutettu Väyläviraston verkkosivuilla 28.9.2021 ja siitä on lähetetty Ristijärven kuntaan 28.9.2021 päivätty ilmoitus. Suunnitelman käynnistämistä on ilmoitettu Kainuun Sanomissa 29.9.2021.

Suunnitelmaa laadittaessa on maanomistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, varattu tilaisuus mielipiteen lausumiseen asiasta.

Kutsu vuorovaikutukseen on julkaistu Väyläviraston verkkosivuilla 3.1.2022. Vuorovaikutuksesta on ilmoitettu myös ratasuunnitelmaa koskevien kuntien ilmoitustauluilla. Yleisötilaisuudesta on ilmoitettu Kainuun Sanomissa 8.12.2021 ja Ylä-Kainuussa 4.1.2022. Poikkeusoloista johtuen Ristijärven tilaisuus pidettiin etänä Microsoft Teamsillä 12.1.2022.

Suunnitelmaluonnoksista oli mahdollista antaa karttapalautetta 12.-21.1.2022 välisenä aikana. Lisäksi suunnitelmista oli mahdollista antaa palautetta tai kysyä lisätietoa suunnitelmista suunnittelijalta puhelimitse 20.-21.1.2022.

Suunnitelmasta on pyydetty Kainuun liitolta, Ristijärven kunnalta sekä Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksilta lausunnot. Lisäksi niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, on varattu tilaisuus muistutuksen tekemiseen. Suunnitelman nähtäville asettamisesta on ilmoitettu kirjeitse niille kiinteistön omistajille, joiden kiinteistöstä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suojaja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus (tieoikeus, laskuoja) tai joiden kiinteistö rajoittuu rautatie- ja/tai tiealueeseen.

15.12.2022

Suunnitelma oli nähtävillä Väyläviraston verkkosivuilla ajalla 6.6.-29.7.2022.

Muistutukset

Suunnitelmasta on tehty viisi muistutusta. Muistutuksista viisi kappaletta on jätetty Ristijärven kunnan alueella.

1. Muistuttaja A on muistutuksessaan todennut uuden tielinjauksen lohkaisevan kiinteistöistä ison osan ja tuhoavan istutuksia kuten kuusiaidan, joka suojaa piharauhaa. Muistuttaja on esittänyt, että kiinteistön liittymä säilyisi ennallaan ja autoliikenne kiinteistöltä sekä Haukitörmä -kiinteistöltä siirtyisi kulkemaan kevyenliikenteenväylän kautta kohti valtatie 5:ttä. Esityksessään muistuttaja esittää myös, että Haukilan tasoristeys tällöin säilyisi vain kevyelle liikenteelle. Muistuttaja on muistutuksessaan tuonut esille myös vastustavansa kiinteistön kautta kulkevaa moottorikelkkareittiä meluhaitan vuoksi.

Muistuttaja on muistutuksessaan esittänyt vastustavansa radan vasemmalla puolella kiinteistön uutta tielinjaa. Muistutuksessa on tuotu esille, että metsäpalsta on luonnontilainen ja luontoarvoiltaan arvokas alue, jollaisena sen halutaan säilyvän. Muistutuksessa on nostettu myös esille, että kiinteistölle kulkee vesijohto lähteestä ojaa pitkin, radan ali ja todettu kyseisen vesijohdon olevan tärkeä säilyä, mikäli uusi tielinja toteutuu.

Ristijärven kunta on todennut, että kevyenliikenteenväylä Saukkovaaralle on tärkeä ja suorin reitti kulkee nykyistä linjausta pitkin Haukilan tasoristeuksen kautta. Ratahankkeen yhteydessä on ratkaistava myös moottorikelkkareitin linjaus, mikä on tarkoituksenmukaisinta liittää Haukilan tasoristeukseen. Moottorikelkkareitti on aiemmin kulkenut Haukirinteen (Romppaisen) tasoristeuksen kautta. Väylävirasto ja kunta ovat keskustelleet tasoristeysjärjestelyistä ja kunnan tarpeet on huomioitu suunnittelussa. Kunnalla ei ole tarvetta tai suunnitelmia siirtää nykyistä Saukkovaaralle kulkevaa reittiä eri paikkaan.

Väylävirasto toteaa, että suunnitelmassa esitetty rajoitetun liikenteen (ajoneuvon pituus rajoitettu 15 m) Haukilan tasoristeys joudutaan toteuttamaan suunnitelmaan sijaintiin alueen hankalien näkemäalueiden vuoksi. Kyseisessä kohdassa ajoneuvoliikennettä ei voida ohjata kulkemaan kevyen liikenteen väylän kautta. Moottorikelkkaura on suunniteltu siirtyväksi Haukilaan poistuvasta Romppaisen tasoristeuksesta. Moottorikelkkailun aiheuttamat meluhaitat ja istutuksille aiheutuvat haitat käsitellään ratatoimituksessa. Vesijohdon mahdollinen siirto/suojaustarve huomioidaan osana hankkeen rakentamissuunnittelua.

Tielinjauksen mahdolliset vaikutuksen luontoarvoihin alueella on ympäristösuunnittelija käynyt suunnittelun aikana lävitse Kainuun ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntijan ja ympäristöasiantuntijan kanssa. Tielinjauksen alueesta ei ole noussut esille, että kyseisessä kohdassa olisi erityisiä luontoarvoiltaan arvokkaita kohtia, mitkä aiheuttaisivat erityisiä toimenpiteitä. Kainuun ELY-keskuksen mukaan Kontiomäki-Pesiökylä välin selvitykset on tehty hyvin ja niillä on saatu riittävä tieto hankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi.

15.12.2022

2. Muistuttaja B on muistutuksessaan todennut uuden tielinjauksen ratkaisun olevan kestävämpi piharauhan ja viihtyvyyden säilymisen vuoksi sekä suunnitellun tielinjauksen halkaisevan kiinteistön ainoan kasvimaiksi sopivan alueen.

Ristijärven kunta on todennut, että sillä ei ole muuta lausuttavaa suunnitelluista järjestelyistä kuin muistutukseen 1 annettu vastine.

Väylävirasto toteaa, että suunnitelmassa esitetty rajoitetun liikenteen (ajoneuvon pituus rajoitettu 15 m) Haukilan tasoristeys joudutaan toteuttamaan suunnitelmassa esitettyyn sijaintiin alueen hankalien tasoristeyskohtien näkemäalueiden vuoksi. Kyseisessä kohdassa ajoneuvoliikennettä ei voida ohjata kulkemaan kevyen liikenteen väylän kautta. Ratasuunnitelman toteuttamisesta aiheutuvat haitat käsitellään ratatoimituksessa.

3. Muistuttaja C, Haukilan tasoristeys, on muistutuksessaan todennut, että Haukilan tasoristeys tulisi poistaa. Muistutuksessa on tuotu esille kevyen liikenteen siirtämisestä Siltasuon ylikulkusillalle ja sillalle asetettavan 40 km/h nopeusrajoituksen. Muistutuksessa on myös ehdotettu tehtävän Siltasuon ylikulkusillasta yksikaistainen kevyen liikenteen mahdollistamiseksi sillalla tai toteutettavan siltaan levennys. Muistutuksessa on myös tuotu esille, että mikäli Haukilan tasoristeys säilytetään, sitä tulisi siirtää 100 m Kajaanin suuntaan, jotta Hyrynsalmen suunnan mutka ei olisi liian lähellä.

Ristijärven kunta on todennut, että sillä ei ole muuta lausuttavaa suunnitelluista järjestelyistä kuin muistutukseen 1 annettu vastine.

Väylävirasto toteaa, että suunnitelmassa esitetty rajoitetun liikenteen (ajoneuvon pituus rajoitettu 15 m) Haukilan tasoristeys joudutaan toteuttamaan suunnitelmassa esitettyyn sijaintiin alueen hankalien näkemäalueiden vuoksi. Suunnittelussa on huomioitu näkemäalueiden ohjeiden mukaiset vaatimukset.

Sotkamontien M888 (seututie) erillisistä kevyen liikenteen väylää on alustavasti tutkittu osana ratasuunnitelman laadintaa, mutta radan ylitys vaatisi uuden sillan. Nykyinen Siltasuon Ylikulkusilta on vain 7 m leveä. Myös moottorikelkkaura siirtyisi tasoristeuksesta tällöin sillalle. Sotkamontie / Siltasuon Ylikulkusilta on käytössä radan ylitykseen tulevaisuudessa kuten nykyisinkin.

4. Muistuttaja D, Haukilan ja Romppaisen tasoristeukset, on muistutuksessaan kysynyt, kuinka metsätalous tullaan ottamaan huomioon Haukilan tasoristeuksen kautta, jonka liikennettä rajoitetaan. Muistutuksessa on myös kerrottu Tikkanenmetsän olevan kemeran (kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki) piirissä oleva suojelukohta ja suunnitelmassa esitettävän rakennustyön aikaista haltuunottoa kyseiselle alueelle. Suunnitelmassa esitetään myös yksityistien rakentamista kiinteistönomistajan maille.

15.12.2022

Ristijärven kunta on todennut, että korvaavien teiden osalta suunnittelussa on hyvä huomioida myös maanomistajien ja metsätalouden liikennetarpeet.

Väylävirasto toteaa, että yhteys Sotkamontielle M888 säilyy myös nykyisten yksityistien kautta, jotka mahdollistavat rajoittamattoman liikenteen. Yksityistie Y8 sijaitsee kiinteistön 697-401-1-213 kohdalla metsälain erityisen arvokkaan elinympäristön rajalla, joka on tunnistettu myös liito-oravalle soveltuvaksi elinympäristöksi. Koska tielinjaus sijaitsee metsälain erityisen arvokkaan elinympäristön kohderajauksen ulkopuolella, vaikutukset jäävät vähäisiksi. Asia on käsitelty Kainuun ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntijan sekä ympäristöasiantuntijan kanssa.

Suunnitelmassa osoitettu yksityistä tietä tai liittymää varten tarvittava alue otetaan tienpitäjän haltuun siksi ajaksi, kunnes tie tai liittymä on tehty.

5. Muistuttaja E, Tuliharjun tasoristeys, on muistutuksessaan nostanut esille Tuliharjun tasoristeuksen poiston olevan turvallisuusriski maatalousliikenteen siirtyessä Kivikylän tasoristeukseen, jossa on valtatie 5:llä 100 km/h nopeusrajoitus sekä huono näkyvyys korkean harjun vuoksi. Muistutuksessa esitetään, että Tuliharjuntien tasoristeys tulee jättää nykyiselle paikalleen, jotta liikenneturvallisuus säilyy.

Ristijärven kunta on todennut, että sillä ei ole lausuttavaa suunnitelluista järjestelyistä.

Väylävirasto toteaa, että Tuliharjun tasoristeys joudutaan poistamaan, koska tasoristeuksen näkemävaatimukset (rautatieliikenteen nopeus 80 km/h) eivät radan kaarteisuuden vuoksi täyty Tuliharjun tasoristeyksessä. Valtatiellä 5 Kivikyläntien liittymässä ei ole tapahtunut onnettomuuksia vuosina 2017-2021 eikä vastaavasti myöskään Tuliharjuntien liittymässä. Vähäinen maatalousliikenteen lisääntyminen ei olennaisesti lisää onnettomuusriskiä tieosalla. Kivikyläntien liittymässä liittymisnäkemän minimivaatimusten (100 km/h) on arvioitu täyttyvän.

Lausunnot

Ristijärven kunta on ilmoittanut, että ratasuunnitelmasta ei ole huomautettavaa.

Kainuun liitto on todennut, että ratasuunnitelma on voimassa olevien maakuntakaavojen mukainen, mutta esittää ratasuunnitelman hyväksymisedotuksen kohtaan Kaavatilanne lisättäväksi Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan 2030.

Väylävirasto toteaa, että Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030 on lisätty voimassa oleviin kaavoihin hyväksymisesityksen kohtaan Kaavatilanne, mutta ko. kaavassa ei ole ratasuunnitelma-aluetta koskevia merkintöjä.

15.12.2022

Kainuun ELY-keskus on lausunnossaan todennut Myllytien tasoristeyksen sijaitsevan luokitellulla Valkeisenkankaan pohjavesialueella sekä Mäntymäen ja Haukilan tasoristeyksien sijaitsevan 200 metrin etäisyydellä Saukkovaaran pohjavesialueesta. ELY-keskus toteaa, että suunnitellut tasoristeyksien parannustoimenpiteet ovat pieniä ja kuitatus aiotaan pitää nykyisellään, avo-ojiin perustuvana, joten toimenpiteillä ei katsota olevan vaikutusta pohjavesialueen vesitaseeseen.

Kainuun ELY-keskus on lausunnossaan todennut myös, että Saukkovaaran rinteillä alaosassa voi olla vesilainsuojajamia luonnontilaisia lähteitä ja pienvesiä, jotka tulisi selvittää. Kainuun ELY-keskuksen näkemys on, että talousvesikaivojen lisäksi tulisi inventoida radan välittömässä läheisyydessä olevat mahdolliset pienvedet, joita on usein vaarojen rinteillä.

Kainuun ELY-keskus toteaa myös, että Ristijärven kirkonkylän osayleiskaavan selvitysten mukaan Siltasuon ylikulkusillan lounaispuolella Y4-tielinjauksen kohdalla sijaitsee liito-oravan elinympäristö. Mikäli tielinjaus sijoittuu lisääntymis- ja levähdyspaikan kohdalle, on rakentamiselle haettava poikkeuslupa ELY-keskuksesta.

ELY-keskus toteaa, että soidensuojelun täydennysohjelmakohteen osalta poikkeamislupatarpeita ei välttämättä ole, koska kohteen luonnonsuojelulain mukaista suojelua ei ole vielä toteutettu. ELY-keskuksen näkemys on, että uuden tielinjauksen osalta on perusteltua selvittää luontotyyppit ja lajisto ja ottaa mahdolliset uhanalaisuusarvot tarvittaessa jatkosuunnittelussa huomioon. Tielinjauksen toteutuksessa on lisäksi otettava huomioon mahdolliset vesien ohjaamiseen liittyvät muutokset, jotka saattaisivat vaikuttaa heikentävästi suokohteen hydrologiaan. ELY-keskus toteaa myös, että ennalta arvioiden vaikutukset ovat kuitenkin vähäisiä.

Väylävirasto toteaa, että ratasuunnitelman laadinnan aikana tehtiin Ristijärven alueella suunnitelluissa tielinjoissa liito-oravaselvitys 11.5.2022. Selvityksen perusteella kohdat eivät tällä hetkellä toimi liito-oravan elinalueena, joten yksityisteiden rakentamiselle ei ole nykytilassa estettä. Mikäli hankkeen toteutuminen viivästyy, tekee Väylävirasto uuden ajantasaisen liito-oravaselvityksen alueella.

Kesäkuussa 2022 on tehty pienvesiselvitys, jossa selvitettiin Saukkovaarassa olevan Leppäpuron sekä Syrjänvaarassa olevan Yrttipuron luonnontilaisuutta. Leppäpuro ja sen sivu-uomat ovat radan yläjuoksulla luonnontilaisen kaltaisia ja alajuoksulla puro on luonnontilaltaan heikentynyt. Rakentamisella ei ole merkittäviä vaikutuksia Leppäpuroon. Toimenpiteet suunnitellaan siten, että uomia muokataan mahdollisimman vähän ja minimoidaan rakentamisaikaiset haitalliset vaikutukset. Yrttipuron luonnontilaisen kaltaiseen alajuoksuun ei kohdistu rakentamisen myötä suoria vaikutuksia. Niiltä osin kuin rakentamistoimenpiteitä tehdään, tarkkaillaan purojen ja norojen esiintyvyyttä ja tehdään mahdolliset tarvittavat toimenpiteet.

15.12.2022

Väylävirasto toteaa soidensuojeluohjelman täydennyskohteen osalta tiesuunnitelmien vaikuttavan vain pieneen osaan alueen pinta-alasta. Radan läheisyydessä alueen edustavuus on heikompaa, johtuen puuston nuoremasta iästä ja mäntyistutuksista. Soidensuojeluohjelman täydennysehdotuksen kohteelle ei katsota muodostuvan hankkeen myötä huomattavia vaikutuksia.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on ilmoittanut, että ratasuunnitelmasta ei ole lausuttavaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Väylävirastossa asian on ratkaissut apulaisjohtaja Emmi Tourunen ja esitellyt projektipäällikkö Vesa Pakarinen.

Z

Liite	Ratalain mukaisesti nähtävillä ollut ratasuunnitelma Hallinnollisessa käsittelyssä saadut lausunnot ja muut asiakirjat <i>Kaikki liitteet löytyvät sähköisesti Väylän Sharefile-palvelusta</i>
Tiedoksi	Väyläviraston kirjaamo ratsu@vayla.fi